

Dosarul nr. 3rh-13/2019

Prima instanța: Curtea de Apel Chișinău (jud: D. Manole)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție: (jud: N. Timofti, Iu. Diaconu, Iu. Sîrcu)

ÎNCHEIERE

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

27 februarie 2019

mun. Chișinău

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Iurie Diaconu

examinând cererea de revizuire depusă de Compania de Transporturi Aeriene „Tiramavia” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Ion Păduraru, Întreprinderea Mixtă Compania Aeriană „Valan International Cargo Gharter” Societate cu Răspundere Limitată, Compania Aeriană „Terra Avia” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Patronală de Aeronautică din Moldova, Întreprinderea Mixtă Compania Aeriană „Valan International Cargo Gharter” Societate cu Răspundere Limitată, Compania Aeriană „Grixona” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Administrației de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ, și

cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Pecotox-Air”, Întreprinderea Mixtă Compania Aeriană „Valan International Cargo Gharter” Societate cu Răspundere Limitată, Compania Aeriană „Grixona” Societate cu Răspundere Limitată, Compania de Transporturi Aeriene „Tiramavia” Societate cu Răspundere Limitată, Compania Aeriană „Jet Stream” Societate cu Răspundere Limitată, Întreprinderea Mixtă Compania Avia „Jet Line International” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Administrației de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 29 aprilie 2009 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a ț ă :

La 16 iulie 2007 Asociația Patronală de Aeronautică din Moldova, ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Grixona” SRL au depus cerere de chemare în judecată împotriva Administrației de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova solicitând anularea ordinului nr. 92/GEN din 01 iunie 2007 cu privire la interzicerea operării zborurilor în Afganistan și Irak emis de Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova.

În motivarea acțiunii s-a invocat că la 01 iunie 2007 Administrația de Stat a Aviației Civile a emis ordinul nr. 92/GEN cu privire la interzicerea operării zborurilor

în Afganistan și Irak. Restricțiile impuse prin acest act administrativ își încep acțiunea deja cu data de 15 iulie 2007. Operatorii aerieni, deținătorii de Certificate de operator aerian eliberate de Administrației de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova, au fost avertizați despre retragerea Certificatelor de operator aerian în cazul în care nu se conformează prevederilor acestui ordin. Luând în considerare că termenul pentru aplicarea ordinului dat este foarte restrâns și în scopul prevenirii consecințelor grave stabilite prin executarea acestui act administrativ, reclamantul, în numele operatorilor de zbor interesați, au sesizat imediat instituția pârâtului cu cerere prealabilă și a solicitat examinarea în regim de urgență a cererii, cu suspendarea executării actului respectiv și anularea acestuia. Prin răspunsul din 10 iulie 2007 Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova a respins cerințele înaintate.

Reclamanții au considerat că ordinul emis de Administrația Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova este ilegal și urmează a fi anulat. Întru argumentarea legalității actului emis, Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova a invocat art. 14 alin. (1) din Legea aviației civile nr. 1237-XIII din 09 iulie 1997, conform căruia, orice zbor al unei aeronave civile trebuie executat astfel încât să se asigure siguranța aeronavei, a pasagerilor și echipajului, precum și securitatea persoanelor și bunurilor aflate la sol. Însă, pârâtul nu a luat în considerare prevederile art. 1 alin. (1) din Legea menționată supra, care statuează că, prezenta lege reglementează raporturile care apar în legătură cu utilizarea spațiului aerian al Republicii Moldova și cu activitatea în domeniul aviației civile pe teritoriul Republicii Moldova. Deci, în mod corespunzător, sunt limitate în spațiu și atribuțiile Administrației Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova privind interzicerea zborurilor în zonele din afara spațiului aerian al Republicii Moldova. Din aceste considerente, s-a menționat că actul administrativ contestat a fost emis cu încălcarea Legii aviației civile nr. 1237-XIII din 09 iulie 1997 și a Regulamentului Administrației de Stat a Aviației Civile, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1057 din 19 octombrie 1998, deoarece Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova a impus operatorilor naționali restricții la efectuarea zborului în spațiul aerian al altor state cu depășirea competenței stabilite prin legislația națională și a angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova.

Reclamanții au indicat și faptul că caracterul ilegal, contradictoriu și abuziv al actului administrativ contestat rezultă din conținutul acestui document, care în pct. 2 stabilește derogări de la restricțiile impuse în pct. 1 al ordinului nr. 92/GEN și admite zborurile în zonele vizate în cazul în care vor parveni garanții oficiale de securitate emise de autoritățile abilitate din Afganistan și Irak. Or, însăși faptul că pot exista derogări de la restricțiile impuse pledează despre inconsistența temeiului invocat pentru limitarea activității acestora în spațiile aeriene vizate.

În aceste condiții au susținut că prin actul contestat, Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova a dispus încetarea activităților reclamanților în mod abuziv, fapt care cauzează operatorilor aerieni în mod iminent prejudicii materiale substanțiale și afectează grav întreaga activitate prin întreruperea nejustificativă a îndeplinirii obligațiilor asumate în baza contractelor internaționale deja semnate.

Reclamanții au calificat ordinul contestat ca fiind un atentat asupra drepturilor de proprietate al acestora garantat de art. 46 din Constituția Republicii Moldova și art. 1 din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

La 25 iulie 2007, operatorii aerieni SRL „Pecotox-Air”, ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Grixona” SRL, CTA „Tiramavia” SRL, CA „Jet Stream” SRL, ÎM CA „Jet Line International” SRL au depus cerere de chemare în judecată împotriva Administrației de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova solicitând anularea lit. b), c), d) din pct. 1 și pct. 2, 3, 4 din ordinul nr. 102/GEN din 21 iunie 2007 cu privire la unele măsuri referitoare la ridicarea siguranței zborurilor emis de Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova (ASAC); obligarea pârâtului de a restitui operatorilor aerieni SRL „Pecotox-Air”, ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Grixona” SRL, CTA „Tiramavia” SRL, CA „Jet Stream” SRL, ÎM CA „Jet Line International” SRL originalele Certificatelor de operator aerian, depuse la Direcția Operațiuni ASAC întru executarea pct. 4 a ordinului nr. 102/GEN din 21 iunie 2007.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la 21 iunie 2007, Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova a emis ordinul nr. 102/GEN cu privire la unele măsuri referitoare la ridicarea siguranței zborurilor prin care a dispus, în particular, revocarea următoarelor Certificate de operator aerian eliberate în mod legal reclamanților: CAA MD 010, a. 2002 - SRL „Pecotox-Air”; CAA MD 009, a. 2004 – ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL; CAA MD 008, a. 2005 - CA „Grixona” SRL. Reclamanții SRL „Pecotox-Air”, ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Grixona” SRL au fost obligați să depună originalele certificatelor revocate la Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova, obligațiune pe care pe care reclamanții au executat-o.

Având în vedere gravitatea consecințelor provocate prin executarea ordinului nr. 102/GEN din 21 iunie 2007, reclamanții au sesizat instituția pârâtului cu cerere prealabilă, solicitând examinarea în mod de urgență a cererii, suspendarea executării actului și anularea ordinului dat. Însă, pârâtul nu și-a manifestat nici într-un fel disponibilitatea de a contribui la depășirea situației create și la prevenirea pierderilor economice nejustificate.

Reclamanții au susținut că actul administrativ contestat nu conține nicio justificare sau argumentare legală a sancțiunilor dispuse în acest Ordin. Certificatele de operator aerian au fost eliberate reclamanților în corespundere cu art. 17 din Legea aviației civile nr. 1237-XIII din 09 iunie 1997, care prevede că, certificatul de operator aerian sau autorizația de operator aerian se eliberează de Administrație în baza dovezii că solicitantul a îndeplinit și se conformează tuturor cerințelor și condițiilor stabilite în reglementările aeronautice în vigoare aprobate de Administrație. Respectiv, revocarea Certificatelor putea fi efectuată doar atunci când operatorul nu mai îndeplinește și nu se mai conformează cerințelor și condițiilor stabilite prin reglementările aeronautice în vigoare emise de Administrație. Neîndeplinirea sau neconformarea cerințelor și condițiilor stabilite prin reglementările aeronautice trebuie să fie constatată corespunzător, în strictă conformitate cu cerințele Legii citate. În acest context, reclamanții au făcut referire și la prevederile art. 23 din Legea aviației civile nr. 1237-XIII din 09 iulie 1997, care prevede că, (1) constituie contravenție în domeniul aviației civile: a) lipsa la bordul aeronavei a documentelor prevăzute de reglementările în vigoare; b) încălcarea reglementărilor referitoare la condițiile de exploatare a tehnicii aeronautice, inclusiv încălcarea condițiilor care au stat la baza certificării (autorizării) inițiale și a standardelor operaționale determinate de reglementările aeronautice naționale; c) încălcarea reglementărilor referitoare la condițiile de deservire la sol a

aeronavelor; d) îndeplinirea atribuțiilor de către personalul aeronautic fără documentul de autorizare corespunzător sau în posesiunea unui document de autorizare expirat sau nevalidat de Autoritatea Aeronautică Civilă. Prezenta prevedere se extinde și asupra îndeplinirii atribuțiilor în lipsa calificărilor corespunzătoare și/sau în lipsa certificatului medical; e) neefectuarea înregistrărilor referitoare la evidența timpului de muncă, timpului de zbor și timpului de odihnă a membrilor echipajului; f) încălcarea regulilor de transport aerian al bunurilor periculoase; g) încălcarea normelor de masă maximă admisă de decolare și de centrare a aeronavei, calculate pentru anumite condiții; h) refuzul de a pune la dispoziția persoanelor împuternicite de Autoritatea Aeronautică Civilă a documentelor referitoare la aeronavele exploatate, inclusiv refuzul de a permite inspectarea organizației; i) operarea aeronavei fără a dispune de polițele de asigurare a pasagerilor, bagajelor, echipajului și de răspundere civilă față de terți; j) neinformarea Administrației despre incidentele și accidentele aeronautice. (2) Încălcărilor enumerate la alin.(1) se sancționează conform Codului contravențional. (3) Sancțiunea contravențiilor enumerate la alin.(1) nu degreveză de obligația lichidării încălcărilor depistate. Acestea urmează să fie lichidate în termen de o lună dacă Autoritatea Aeronautică Civilă nu a stabilit un alt termen, cu notificarea obligatorie a acesteia despre lichidare. (4) În cazul în care încălcările nu au fost lichidate în termen și continuă să persiste sau poartă un caracter sistematic, Autoritatea Aeronautică Civilă este în drept să suspende ori să revoce printr-o decizie documentul de certificare (autorizare).

În opinia reclamanților din conținutul ordinului contestat nu se face nicio referință la constatarea unor astfel de contravenții comise de operatorii aerieni în activitatea exercitată sau la aplicarea unor sancțiuni administrative pentru astfel de încălcări sau la stabilirea unor termeni pentru lichidarea încălcărilor constatate. Mai mult, se invocă incapacitatea pârâtului de a exercita controlul în numele statului. În aceste condiții au susținut că Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova a dispus revocarea Certificatelor fără temei legal și cu încălcarea procedurilor expres stabilite de Legea aviației civile nr. 1237-XIII pentru sancționarea unor evenimente încălcări în activitatea operatorilor aerieni. Drept urmare, actul administrativ contestat este ilegal, deoarece contravine legii și a fost adoptat cu încălcarea procedurii.

Prin hotărârea din 24 decembrie 2007 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Pecotox-Air”, ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Grixona” SRL, CTA „Tiramavia” SRL, CA „Jet Stream” SRL, ÎM CA „Jet Line International” SRL împotriva Administrației de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ, ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 21 februarie 2008 a Curții de Apel Chișinău, procesul în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Patronală de Aeronautică din Moldova, ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Grixona” SRL împotriva Administrației de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova privind anularea ordinului nr. 92/GEN din 01 iunie 2007 cu privire la interzicerea operării zborurilor în Afganistan și Irak emis de Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova s-a suspendat până la judecarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Pecotox-Air”, ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Grixona” SRL, CTA „Tiramavia” SRL, CA „Jet Stream” SRL, ÎM CA „Jet Line International” SRL împotriva Administrației de Stat a Aviației Civile a

Republicii Moldova cu privire la anularea ordinului nr. 102/GEN din 21 iunie 2007 emis de Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova (ASAC); obligarea pârâtului de a restitui operatorilor aerieni SRL „Pecotox-Air”, ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Grixona” SRL, CTA „Tiramavia” SRL, CA „Jet Stream” SRL, ÎM CA „Jet Line International” SRL originalele Certificatelor de operator aerian, depuse la Direcția Operațiuni ASAC întru executarea pct. 4 a ordinului ASAC nr. 102/GEN din 21 iunie 2017, la Curtea Supremă de Justiție.

Prin decizia din 10 aprilie 2008 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de SRL „Pecotox-Air”, ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Grixona” SRL, CTA „Tiramavia” SRL, CA „Jet Stream” SRL, ÎM CA „Jet Line International” SRL, reprezentați de avocatul Ion Păduraru; s-a casat hotărârea din 24 decembrie 2007 a Curții de Apel Chișinău și a fost restituită cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 18 iulie 2008 a Curții de Apel Chișinău s-a reluat, în fond, examinarea cauzei civile, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Patronală de Aeronautică din Moldova, ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Grixona” SRL împotriva Administrației de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova privind anularea ordinului nr. 92/GEN din 01 iunie 2007 cu privire la interzicerea operării zborurilor în Afganistan și Irak emis de Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova.

Prin hotărârea din 03 decembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Patronală de Aeronautică din Moldova, ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Grixona” SRL împotriva Administrației de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ, ca neîntemeiată; s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Pecotox-Air”, ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Grixona” SRL, CTA „Tiramavia” SRL, CA „Jet Stream” SRL, ÎM CA „Jet Line International” SRL împotriva Administrației de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 29 aprilie 2009 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de SRL „Pecotox-Air”, ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Grixona” SRL, CTA „Tiramavia” SRL, CA „Jet Stream” SRL, ÎM CA „Jet Line International”, reprezentați de avocatul Ion Păduraru, și a fost menținută hotărârea din din 03 decembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Patronală de Aeronautică din Moldova, ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Grixona” SRL împotriva Administrației de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ și la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Pecotox-Air”, ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Grixona” SRL, CTA „Tiramavia” SRL, CA „Jet Stream” SRL, ÎM CA „Jet Line International” SRL împotriva Administrației de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ.

La 28 ianuarie 2019, CTA „Tiramavia” SRL, reprezentată de avocatul Ion Păduraru, ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Terra Avia” SRL au depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 29 aprilie 2009 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei contestate, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de recurs; admiterea recursului, casarea hotărârii din 03 decembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei noi

hotărâri prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată; încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de revizuire s-a indicat că CA „Terra Avia” SRL este un operator aerian, agent economic din Republica Moldova. La momentul apariției litigiului și a judecării cauzei, denumirea CA „Terra Avia” SRL era CA „Grixona” SRL, care prin decizia CÎS din 13 septembrie 2013 și-a schimbat denumirea în SRL „Sky Prim Air”, iar ulterior prin decizia CÎS din 12 septembrie 2016 și-a schimbat denumirea în CA „Terra Avia” SRL. De asemenea, s-a specificat că Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova este succesorul în drept al Administrației de Stat a Aviației Civile din Republica Moldova, în urma reorganizărilor operate în baza modificărilor la Legea aviației civile nr. 1237-XIII din 09 iulie 1997, precum și în actele Guvernului. Concomitent, s-a precizat că și CA „Continental Airways” SRL și-a schimbat denumirea la 22 noiembrie 2013 din CA „Jet Stream” SRL.

Revizuenții au declarat că în anul 2009, CTA „Tiramavia” SRL, ÎM CA „Valan International Cargo Charter” SRL, CA „Grixona” SRL, SRL „Pecotox-Air” au depus plângeri la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului invocând, în particular, încălcarea drepturilor la proprietate și la un proces echitabil. Ulterior, conform pct. 42 din Regulamentul CEDO, Curtea a dispus conexarea plângerilor depuse de CTA „Tiramavia” SRL, ÎM CA „Valan International Cargo Charter” SRL, CA „Grixona” SRL, SRL „Pecotox-Air” cu examinarea lor simultană, luând în considerare caracterul similar al plângerilor. La 04 septembrie 2018 CtEDO a adoptat hotărârea în cauza Tiramavia ș.a. vs Republica Moldova, iar la 15 ianuarie 2019 CtEDO a emis hotărârea în cauza Pecotox-Air vs Moldova. În ambele cazuri Curtea a constatat în unanimitate încălcarea de către Republica Moldova a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție și a concluzionat că ingerința în dreptul de proprietate a companiilor reclamante fusese arbitrară și, prin urmare, ilegală în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. În același timp, Curtea, cu referire la jurisprudența sa, a ales să nu se pronunțe asupra capătului de plângere privind violarea art. 6 paragraf 1 din Convenție, deoarece a soluționat deja principala problemă juridică, prin constatarea violării dreptului la proprietate a petiționarilor. Curtea a acordat fiecărei companii aeriene a câte 3000 de euro cu titlu de prejudiciu moral și a câte 2500 de euro cu titlu de costuri și cheltuieli. În același timp, Curtea nu a putut să se pronunțe pe marginea pretențiilor pecuniare ale petiționarilor, menționând la pct. 46 din hotărâre, că aceste pretenții vor putea fi examinate în procedurile judiciare interne. De asemenea, Curtea a remarcat faptul că societățile reclamante au posibilitatea de a solicita reluarea procedurilor în baza legislației interne în vigoare.

Revizuenții ca temei de revizuire au invocat prevederile art. 449 lit. h) Cod de procedură civilă, care prevede că, revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională. În acest context, revizuenții au considerat că anularea actelor de dispoziție pronunțate de instanțele de judecată naționale, inclusiv și a actului administrativ contestat este de o importanță decisivă pentru reclamanți, or, aceasta ar aduce schimbări esențiale la capitolul reputației profesionale în afaceri, precum și ar permite soluționarea problemelor legate repararea echitabilă a prejudiciului.

În conformitate cu art. 450 lit. f) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 6 luni de la pronunțarea hotărârii sau deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului – în cazul prevăzut la art.449 lit. h).

Din materialele cauzei se atestă că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a emis hotărârea la 04 septembrie 2018, iar cererea de revizuire a fost depusă de CTA „Tiramavia” SRL, ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Terra Avia” SRL la 28 ianuarie 2019, adică în termenul legal de contestate.

În conformitate cu art. 452 alin. (1)¹) Cod de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând temeiurile invocate în cererea de revizuire în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire întemeiată și urmează a fi admisă, rezultând din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârii sau deciziei supuse revizuirii.

Temeiurile pentru revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile de către legislator sunt specificate exhaustiv în art. 449 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Astfel, revizuenții CTA „Tiramavia” SRL, ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Terra Avia” SRL și-au întemeiat cererea de revizuire în baza art. 449 lit. h) Cod de procedură civilă, anexând la cererea de revizuire hotărârea din 04 septembrie 2018 a Curții Europene a Drepturilor Omului (cererile nr. 54115/09, 55707/09 și 55770/09), în cauza Tiramavia SRL și alții v. Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 449 lit. h) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Această normă de drept stabilește expres posibilitatea declarării revizuirii în situația când Curtea Europeană constată o încălcare a drepturilor protejate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, iar această încălcare poate fi remediată prin anularea hotărârii revizuite.

În acest context, revizuenții au considerat că anularea actelor de dispoziție pronunțate de instanțele de judecată naționale, inclusiv și a actului administrativ contestat este o importanță decisivă pentru reclamanți, or, aceasta ar aduce schimbări esențiale la capitolul reputației profesionale în afaceri, precum și ar permite soluționarea problemelor legate de repararea echitabilă a prejudiciului.

Din hotărârea din 04 septembrie 2018 a Curții Europene a Drepturilor Omului rezultă că în cauza Tiramavia SRL și alții v. Republicii Moldova a avut loc încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție și s-a acordat fiecărei companii aeriene a câte 3000 de euro cu titlu de prejudiciu moral și a câte 2500 de euro cu titlu de costuri și cheltuieli.

Concomitent, Curtea a relatat că societățile reclamante au posibilitatea de a solicita reluarea procedurilor în baza legislației interne în vigoare.

Drept urmare, având la bază hotărârea din 04 septembrie 2018 a Curții Europene a Drepturilor Omului, CTA „Tiramavia” SRL, ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Terra Avia” SRL, prin cererea de revizuire, au solicitat admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 29 aprilie 2009 a Curții Supreme de Justiție, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de recurs; admiterea recursului, casarea hotărârii din 03 decembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată; încasarea cheltuielilor de judecată.

Din perspectiva celor expuse și rezultate din hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțate în cauza Tiramavia SRL și alții v. Republicii Moldova, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că în cazul din speța dată este justificată reexaminarea cauzei, deoarece art. 449 lit. h) Cod de procedură civilă prevede expres posibilitatea remedierii încălcării drepturilor sau libertăților fundamentale stabilite de Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin hotărârea din 04 septembrie 2018. Or, Curtea a considerat că orice ingerința în dreptul la respectarea bunurilor reclamanților, materializată prin revocarea certificatului de operator aerian nu a fost acoperită de garanți suficiente împotriva arbitrariului și, prin urmare, nu a fost bazată pe lege în sensul art. 1 din Protocolul 1 la Convenție.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă faptul că o hotărâre judecătorească în care se constată o încălcare a drepturilor fundamentale a persoanei, garantate de Constituție și de Convenție, obligă instanța supremă să înlăture acea încălcare și să repare consecințele astfel încât să restabilească atât cât e posibil situația existentă înaintea încălcării.

În conformitate cu art. 453 alin. (6) Cod de procedură civilă, în cazul în care o hotărâre examinată anterior în apel și în recurs a fost supusă revizuirii, cauza se trimite, după admiterea cererii de revizuire, la rejudecare.

Astfel fiind, în situația reținută, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide oportunitatea reexaminării cauzei în ordine de recurs într-o verificare în detaliu a pretențiilor formulate de către ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Grixona” SRL (denumită în prezent CA „Terra Avia” SRL), CTA „Tiramavia” SRL, prin prisma probelor administrate, dând apreciere acestora în coroborare cu prevederile legislației naționale, cât și celei internaționale.

Din considerentele menționate și prin prisma art. 6 § 1 a Convenției, art. 449 lit. h) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite cererea de revizuire, de a casa decizia din 29 aprilie 2009 a Curții Supreme de Justiție în partea respingerii recursului declarat de ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Grixona” SRL (denumită în prezent CA „Terra Avia” SRL), CTA „Tiramavia”, reprezentați de avocatul Ion Păduraru, și în această parte de a reține în Curtea Supremă de Justiție, prezenta cauză civilă, pentru rejudecarea recursului declarat de ÎM CA „Valan International Cargo Gharter” SRL, CA „Grixona” SRL (denumită în prezent CA „Terra Avia” SRL), CTA „Tiramavia” SRL, reprezentați de avocatul Ion Păduraru, împotriva hotărârii din hotărârea din 03 decembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. art. 453 alin. (1) lit. b), 453 alin. (6) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se admite cererea de revizuire depusă de Compania de Transporturi Aeriene „Tiramavia” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Ion Păduraru, Întreprinderea Mixtă Compania Aeriana „Valan International Cargo Gharter” Societate cu Răspundere Limitată, Compania Aeriana „Terra Avia” Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează decizia din 29 aprilie 2009 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Patronală de Aeronautică din Moldova, Întreprinderea Mixtă Compania Aeriană „Valan International Cargo Gharter” Societate cu Răspundere Limitată, Compania Aeriană „Grixona” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Administrației de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ și la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Pecotox-Air”, Întreprinderea Mixtă Compania Aeriană „Valan International Cargo Gharter” Societate cu Răspundere Limitată, Compania Aeriană „Grixona” Societate cu Răspundere Limitată, Compania de Transporturi Aeriene „Tiramavia” Societate cu Răspundere Limitată, Compania Aeriană „Jet Stream” Societate cu Răspundere Limitată, Întreprinderea Mixtă Compania Avia „Jet Line International” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Administrației de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ, în partea respingerii recursului declarat de Întreprinderea Mixtă Compania Aeriană „Valan International Cargo Gharter” SRL, Compania Aeriană „Grixona” Societate cu Răspundere Limitată (denumită în prezent Compania Aeriană „Terra Avia” Societate cu Răspundere Limitată), Compania de Transporturi Aeriene „Tiramavia”, reprezentați de avocatul Ion Păduraru, și în această parte se reține în Curtea Supremă de Justiție, prezenta cauză civilă, pentru rejudecarea recursului declarat de Întreprinderea Mixtă Compania Aeriană „Valan International Cargo Gharter” Societate cu Răspundere Limitată, Compania Aeriană „Grixona” Societate cu Răspundere Limitată (denumită în prezent Compania Aeriană „Terra Avia” Societate cu Răspundere Limitată), Compania de Transporturi Aeriene „Tiramavia” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentați de avocatul Ion Păduraru, împotriva hotărârii din 03 decembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Valeriu Doagă

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan

Iurie Diaconu